

Toelichting behorende bij het Reglement burgerlijke stand Heemstede 2020

Algemeen

De wet draagt aan de ambtenaar van de burgerlijke stand een aantal taken op. De ambtenaar van de burgerlijke stand is in de uitvoering van zijn taken zelfstandig en staat als zodanig niet in een hiërarchische verhouding, noch tot collega's, noch tot het gemeentebestuur. Door het afleggen van zijn ambtseed heeft hij zich persoonlijk verbonden tot vervulling van de hem door de wet opgedragen verplichtingen.

Via een werkverdeling en de aanwijzing van de leiding van het bureau burgerlijke stand wordt voorkomen dat de ene ambtenaar van de burgerlijke stand tot een andere beslissing komt dan een andere ambtenaar van de burgerlijke stand en wordt de uniformiteit bewaakt. De coördinator van het team Publiekszaken wordt belast met de leiding van het bureau burgerlijke stand en draagt voor de uitvoering van de werkzaamheden de verantwoordelijkheid. Hij bewaakt voorts een goede dienstverlening aan klanten van het bureau burgerlijke stand.

Tot 1 januari 2020 werden (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand benoemd. Ingevolge Boek I van het Burgerlijk Wetboek van 14 oktober 1993 (Stb. 1993, 555) (hierna: de Wet) was deze bevoegdheid met ingang van 1 januari 1995 in handen gelegd van het college van burgemeester en wethouders. Tevens is het college het aangewezen orgaan dat regelend optreedt ten aanzien van het bureau en de ambtenaren van de burgerlijke stand. De wet bepaalt verder dat door gemeenten een Reglement burgerlijke stand moet worden vastgesteld.

Naar aanleiding van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en de Wet arbeidsmarkt in balans per 1 januari 2020 is het Reglement burgerlijke stand Heemstede 2017 aangepast. Daarbij zijn er aanpassingen doorgevoerd naar de huidige situatie op het gebied van terminologie, vergoeding voor de volledige voltrekking in een vreemde taal en salaris van de bodes.

Artikelgewijs

Artikel 2 Ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

Het eerste lid stelt de beperking dat alleen ambtenaren werkzaam bij het team Publiekszaken tot ambtenaren van de burgerlijke stand kunnen worden aangewezen. Het belang hiervan is gelegen in het feit dat de aanwezigheid van vakkennis hierdoor meer is gegarandeerd en dat de noodzakelijke professionaliteit wordt gewaarborgd. De ambtenaar van de burgerlijke stand is belast met het opnemen in de onder hem berustende registers van de burgerlijke stand van akten en daaraan toe te voegen latere vermeldingen, alsmede al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft (artikel 1:16d, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek).

De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kan uitsluitend belast worden met de huwelijksvoltrekking en partnerschapsregistratie en de uitvoering van de daarmee samenhangende handelingen (artikelen 1:63, 1:64, 1:65 en 1:67 van het Burgerlijk Wetboek).

In dit artikel staan de verschillende categorieën buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand vermeld. Het onderscheid tussen enerzijds buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die voor één dag aangewezen worden en al aangewezen en beëdigd zijn in een andere gemeente en anderzijds buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die

voor één dag aangewezen worden en nog niet aangewezen en beëdigd zijn in een andere gemeente is hierbij van belang. Deze tweede categorie heeft nog geen ervaring in het voltrekken van huwelijken en het registreren van partnerschappen. Om te waarborgen dat de voltrekking conform de wettelijke bepalingen gaat is bij deze voltrekkingen ook een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Heemstede aanwezig die op de juiste procedures toeziet.

Alle (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand moeten alle huwelijken voltrekken en partnerschappen registreren, ongeacht het geslacht en de geaardheid van de partners.

Artikel 3 Aanwijzing

Het eerste lid bepaalt dat een ambtenaar van de burgerlijke stand voor een bepaalde periode wordt aangewezen. Deze periode mag maximaal de periode zijn dat de betreffende ambtenaar in dienst is van de gemeente en werkzaam bij het team Publiekszaken.

Het tweede lid stelt dat een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd eerst voor één jaar aangewezen wordt. Hij krijgt hiervoor ook een arbeidsovereenkomst met uitgestelde prestatieplicht. Bij goed functioneren wordt dit omgezet in een dienstverband voor onbepaalde tijd. Als de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand in dat eerste jaar geen huwelijk heeft voltrokken of partnerschap heeft geregistreerd, is niet te beoordelen of hij/zij voldoende capaciteiten bezit om conform de wettelijke bepalingen een huwelijk te voltrekken of partnerschap te registreren. In dat geval wordt het dienstverband niet omgezet noch wordt de aanwijzing verlengd (derde lid).

Wordt de buitengewoon ambtenaar na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd voor de eerste keer aangewezen, dan is de omzetting van het dienstverband in onbepaalde tijd niet mogelijk. In dat geval wordt de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand alleen voor één jaar aangewezen (vierde lid).

Paren die bij hun huwelijk of partnerschapsregistratie iemand naar eigen keuze als ambtenaar willen hebben en die persoon is niet aangewezen tot (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand in Heemstede kunnen daarvoor een verzoek indienen tot aanwijzing van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag (vijfde lid).

Leden van het college en van de gemeenteraad worden in de hoedanigheid van buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aangewezen, uiterlijk voor de periode dat zij lid van het college respectievelijk de raad zijn (zesde lid).

Artikel 4 Locatie

De ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand verrichten hun werkzaamheden in principe in het gemeentehuis. Het gemeentehuis is een daartoe door het bevoegde bestuursorgaan aangewezen locatie. Voor de gemeente Heemstede zijn naast het raadhuis de volgende huizen aangewezen als gemeentehuis:

- (het terrein van) Het Oude Slot;
- Landgoed Groenendaal;
- De Hartekamp;
- Oude Kerk aan het Wilhelminaplein.

In 2020 wordt geregeld dat paren een verzoek in kunnen dienen om op een andere locatie binnen de gemeente te kunnen trouwen of een partnerschapsregistratie aan te gaan. Deze locatie wordt dan aangewezen als huis der gemeente voor één dag. De regels hiervoor worden vastgelegd in beleidsregels.

Indien er gewichtige redenen zijn kunnen de werkzaamheden ook elders binnen de gemeente worden verricht (artikel 1 van het Besluit burgerlijke stand 1994 en artikel 1:64 Burgerlijk Wetboek). Hierbij kan gedacht worden aan het sluiten van een huwelijk thuis als een van de partners ernstig ziek is en niet meer naar het gemeentehuis kan komen.

Artikel 5 Salaris

Het eerste lid bepaalt dat buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die voor één dag aangewezen worden geen vergoeding krijgen. De overige buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand krijgen wel een vergoeding, waarbij het hoogste bedrag van schaal 9 uit de salarisschaaltabel in de Cao Gemeenten uitgangspunt is. Ook de bodes krijgen een vergoeding voor het bijwonen van huwelijkssluitingen en partnerschapsregistraties als deze buiten openingstijden plaatsvinden.

Afhankelijk van het tijdstip van voltrekking worden de vergoedingen met een bepaalde factor vermeerderd. De vergoedingen worden daarnaast jaarlijks geïndexeerd.

Vindt een voltrekking volledig in een vreemde taal plaats, dan moet het paar hiervoor leges betalen, die vastgesteld zijn in de gemeentelijke Verordening leges. Dit bedrag wordt volledig uitbetaald aan de betreffende buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand.

Artikel 6 Leiding van het bureau burgerlijke stand

Ingevolge artikel 2 van het Besluit burgerlijke stand 1994 wijst het college de ambtenaar van de burgerlijke stand aan die is belast met de leiding van het bureau burgerlijke stand. Uit praktische overwegingen is de coördinator van het team Publiekszaken aangewezen voor de verdeling van de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand. De coördinator van het team Publiekszaken moet daarvoor wel zelf als ambtenaar van de burgerlijke stand zijn aangewezen en beëdigd.

Artikel 7 Openstelling

Bepaald moet worden op welke (reguliere) tijdstippen het bureau van de burgerlijke stand geopend is en op welke tijden huwelijken en partnerschapsregistraties voltrokken kunnen worden. Op verzoek van het paar kan afgeweken worden van de reguliere tijden van huwelijksvoltrekking of partnerschapsregistratie. Het college moet hierover specifiek besluiten.

Artikel 8 Kosteloze huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties

Op grond van artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand moet de gemeente met meer dan 10.000 inwoners minimaal twee keer per week de gelegenheid bieden om kosteloos te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. In Heemstede is het mogelijk om op woensdagochtend om 8.45 uur en om 9.00 uur kosteloos te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan.

Om veel kosteloze huwelijken vanuit regiogemeenten tegen te gaan is bepaald dat kosteloze voltrekkingen in Heemstede alleen mogelijk zijn voor paren, waarvan minimaal één van de aanstaande echtgenoten of partners in Heemstede staat ingeschreven.

Kosteloze voltrekkingen vinden plaats in een vergaderruimte door een ambtenaar van de burgerlijke stand. De plechtigheid behelst alleen de wettelijke voltrekking. Alleen de getuigen, maximaal 4, mogen hierbij aanwezig zijn.

Artikel 9 Basishuwelijken en basispartnerschapsregistraties

Naast het kosteloze huwelijk is het ook mogelijk om voor een eenvoudige ceremonie tegen een relatief geringe vergoeding te kiezen op maandag tot en met donderdag om 9.30 uur en om 10.00 uur. Deze voltrekkingen staan open voor alle paren ongeacht de woonplaats en vinden plaats in de trouwzaal door een ambtenaar van de burgerlijke stand. Het gewenste aantal gasten mag hierbij aanwezig zijn. De voltrekking behelst de wettelijke vereisten van de sluiting of registratie en naar keuze van het paar het voorlezen van een gedicht.